

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»**

**Молодь і науковий прогрес у
соціально-економічному
та освітньому просторі суспільства**

Матеріали IV Міжнародної наукової студентської конференції

28-29 листопада 2022 р.

м. Кам'янець-Подільський, 2022

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: **Тріпак М. М.:** заслужений працівник освіти України, ректор НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», професор кафедри інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук, кандидат економічних наук, доцент; **Сімашкевич М. Є.:** голова Кам'янець-Подільської районної ради, голова Ради стейкхолдерів НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Посітко М. В.:** український політик, громадський діяч, міський голова м. Кам'янця-Подільського; **Роберт Хей:** член ради директорів, співзасновник та директор Sunflower Community Fund; **Жуховський Іренеуш:** проректор з розвитку, промоцій та фондів ЄС Міжнародної академії Прикладних наук в Ломжі (Республіка Польща); **Шарлович Зоя:** кандидат педагогічних наук, ад'юнкт Міжнародної академії Прикладних наук в Ломжі (Республіка Польща); **Радулеску Ана:** кандидат соціологічних наук, доцент Бухарестського університету, Голова Асоціації соціальних працівників Європи (Республіка Румунія); **Марек Хамот:** проф. WSG, др., ректор Університету економіки в Бидгощі (Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, Республіка Польща); **Гарбарець І. А.:** в.о. директора ВСП Кам'янець-Подільський фаховий коледж НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Лаврук О.:** доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, в. о. проректора з навчальної роботи НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Гуменюк І. Л.:** кандидат економічних наук, доцент, в. о. завідувача кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Лучик В. Є.:** доктор економічних наук, професор, в. о. завідувача кафедри інклюзивної економіки, кібернетики і комп'ютерних наук, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Палилюцько О. М.:** кандидат історичних наук, доцент, в. о. завідувача кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Тимків А. О.:** керівник навчально-методичного та наукового відділу, кандидат економічних наук, викладач кафедри фінансів, обліку та оподаткування ім. С. Юрія, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Волощук М.Б.:** керівник відділу міжнародних зв'язків та комунікації, викладач кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності імені Т. Сосновської, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут»; **Корман М. М.:** провідний фахівець сектору наукової роботи у сфері інклюзії та інклюзивної освіти, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи, психології та соціокультурної діяльності ім. Т. Сосновської.

М 75 Молодь і науковий прогрес у соціально-економічному та освітньому просторі суспільства: Матеріали IV Міжнародної наукової студентської конференції (м. Кам'янець-Подільський, 28-29 листопада 2022 р.). Кам'янець-Подільський, 2022. 514 с.

Збірник містить матеріали IV Міжнародної наукової студентської конференції «Молодь і науковий прогрес у соціально-економічному та освітньому просторі суспільства», яка відбулась 28-29 листопада 2022 р. (НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», м. Кам'янець-Подільський), з актуальних питань сучасної економічної науки, освіти та соціальної роботи в умовах сьогодення.

Відповідальність за висвітлений матеріал у публікаціях несуть автори наукових праць.
Видано в авторській редакції.

Зміст

СЕКЦІЯ 1. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ	17
<i>Ніна Березенко</i>	
Державний аудит у системі фінансового контролю: порівняльний аспект (США)	17
<i>Владислав Бистран</i>	
Бухгалтер – ключова професія сучасності	21
<i>Людмила Валіцька, Олександр Горін</i>	
Роль профспілки в управлінні інклюзивного закладу вищої освіти	24
<i>Анастасія Васильєва</i>	
Значення економічного аналізу в практичній діяльності підприємства ...	28
<i>Вікторія Ганжа</i>	
Вплив війни на аудиторську діяльність в Україні	30
<i>Анна Гуназа</i>	
Форми фінансової звітності, та їх використання в економічному аналізі.....	32
<i>Людмила Добжанська, Анастасія Волківська</i>	
Бюджетоформуючі податки місцевих бюджетів.....	34
<i>Аліна Євченко</i>	
Банкрутство банків в Україні	36
<i>Владислав Загоруйко</i>	
Аудиторська діяльність в умовах воєнного стану	38
<i>Людмила Клим</i>	
Інформаційні технології в системі обліку розрахунків з оплати праці.....	40
<i>Ілона Ляшенко</i>	
Аналіз активів банківського сектору	43
<i>Ліза Олех</i>	
Значення аналізу та управління прибутком як показником результативності діяльності підприємства.....	46
<i>Анастасія Охотська</i>	
Облік і фінансові процеси суб'єктів господарювання	48
<i>Валентина Погомій</i>	
Світовий досвід реформування пільгового оподаткування фізичних осіб.....	51
<i>Надія Рашевська</i>	
Еволюція поглядів на предмет економічної науки	55
<i>Анжеліка Сердюк</i>	
Економічний аналіз у діяльності підприємств	57
<i>Валерія Старосільська</i>	
Організація економічного аналізу на підприємстві	59
<i>Анна Ярова</i>	
Вплив собівартості на результати діяльності підприємства.....	61

СЕКЦІЯ 2. DIGITAL-ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ ТА СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ	63
<i>Максим Богуцький</i>	
Блокчейн як інноваційний інструмент туризму	63
<i>Ірина Боршуляк</i>	
Особливості програм автоматизації бухгалтерського обліку в сучасних умовах	67
<i>Максим Боршуляк</i>	
Цифровізація та її вплив на економіку України	70
<i>Катерина Бучковська</i>	
Цифрова трансформація індустрії гостинності	74
<i>Владислав Ганущак</i>	
Диджиталізація діяльності Пенсійного фонду України	78
<i>Каріна Гончарук</i>	
Електронна освіта як необхідна складова сьогодення	80
<i>Віталія Григоришена</i>	
Впровадження сучасних інформаційних технологій в діяльність туристичних підприємств	83
<i>Анастасія Гунько</i>	
Аналіз веб-сайтів виробників продукції на прикладі інтернет-магазинів	87
<i>Анастасія Зарайська</i>	
Інформаційні системи і технології в туризмі	89
<i>Оксана Іжик</i>	
CRM-системи як сучасний інструмент ведення бізнесу у воєнний період	93
<i>Віталій Ісарук</i>	
Оцінка якості програмного забезпечення за допомогою кваліметричних шкал	95
<i>Роман Калюжняк</i>	
Сучасні цифрові технології в туристичній галузі	97
<i>Анна Клівіцька</i>	
Діджиталізація в XXI столітті	101
<i>Марія Ковальова</i>	
Digital-маркетинг готельного бізнесу	104
<i>Володимир Курши</i>	
Алгоритм роботи моделі класифікації методологій розроблення програмного забезпечення	108
<i>Владислав Кутвіцький</i>	
Особливості формування цифрової економіки	110
<i>Аліна Лещук</i>	
Цифровий маркетинг як ефективний інструмент розвитку підприємства	114

<i>Артем Масленніков</i>	
Перспективи розвитку малого бізнесу в Україні в умовах прогресу інтернет-технологій	116
<i>Олена Мельник</i>	
Роль цифрової економіки у житті суспільства	118
<i>Анна Мітусова</i>	
Сучасні інформаційні системи туристичного бізнесу	121
<i>Марина Нікуліна</i>	
Цифровізація як основа розвитку економіки України	125
<i>Ксенія Пенькова</i>	
Діджиталізація економіки в Україні	127
<i>Марина Плавайко</i>	
Що таке чат-бот та кому вони потрібні?	129
<i>Аріана Руснак</i>	
Сучасні технології індустрії гостинності	131
<i>Катерина Якубовська</i>	
Розвиток цифрової економіки	135
СЕКЦІЯ 3. СУЧАСНА ЕКОНОМІКА ОЧИМА МОЛОДІ	138
<i>Надія Безкупська</i>	
Модель контролюючих заходів щодо розрахунків з оплати праці.	138
<i>Дар'я Беньковська</i>	
Конкурентоспроможність підприємства у сучасних умовах ринку.....	141
<i>В'ячеслав Бордаш</i>	
Комунікаційний менеджмент в умовах воєнного стану	144
<i>Ірина Варварук</i>	
Проблеми молодіжного ринку праці	147
<i>Волкова А.Р.</i>	
Необхідність інклюзії в економіці України.....	150
<i>Богдана Гладій</i>	
Причини виникнення конфліктів у трудовому колективі	152
<i>Єлизавета Дахно</i>	
Особливості безробіття серед молоді в Україні	155
<i>Олександр Іванов</i>	
Зарубіжний досвід розвитку пенсійних систем.....	156
<i>Крістіан Кишлар</i>	
Поведінкова економіка: основні принципи	160
<i>Кірілл Козін</i>	
Хімічні добавки в дитячих іграшках із пластмас та їх шкідливість	163
<i>Анна Лахман</i>	
Внутрішній контроль в управлінні підприємством: сучасні виклики	165
<i>Назар Макаров</i>	
Напрями вдосконалення оцінки землі в Україні	168

<i>Олександр Кушим</i>	
Самореалізація і роль молоді в процесі реформування економіки та розвитку держави	172
<i>Надія Максимець</i>	
Сучасні проблеми та розвиток ІТ-бізнесу в Україні	175
<i>Вікторія Матвієнко</i>	
Існування бізнесу під час війни.....	177
<i>Богдан Мельник</i>	
Морське страхування та його розвиток в Україні.....	179
<i>Софія Миронова</i>	
Використання в Україні досвіду Польщі з державної підтримки інвестиційної діяльності підприємств	181
<i>Наталія Наумчук</i>	
Теоретичні основиспоживчого банківського кредитування в Україні ...	184
<i>Анастасія Охотська</i>	
Стратегічне управління розвитком підприємства.....	187
<i>Дар'я Пархоменко</i>	
Продуктова політика банків під час війни	190
<i>Євген Пастух</i>	
Стан та підтримка українського бізнесу у воєнний час.....	191
<i>Василь Пильник</i>	
Шерингова економіка як механізм зміни поглядів на споживання	194
<i>Сердюкова Є.С.</i>	
Статистичне моделювання при виборі економічної стратегії країни	196
<i>Анастасія Стецюк</i>	
Фінансові аспекти соціального страхування на випадок безробіття в Україні	199
<i>Валерія Фесенко</i>	
Моніторинг конкуретного середовища на підприємстві	205
СЕКЦІЯ 4. ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	207
<i>Аміна Власенко</i>	
Схеми організаційної структури управління.....	207
<i>Ірина Гарбарець</i>	
Трансформація наукових підходів до управління.....	209
<i>Анастасія Гончарова</i>	
Транспортний менеджмент України в умовах євроінтеграції у післявоєнний період.....	211
<i>Ілля Гораиш</i>	
Тенденції розвитку та роль фінансового менеджменту в міжнародному бізнесі	213
<i>Андрій Грабовий</i>	
Використання моделі COSO в побудові системи внутрішнього контролю вітчизняних підприємств.....	215

<i>Катерина Жигаловська</i>	
Сутність та роль сучасних фінансових технологій	217
<i>Дарина Зайць</i>	
Особливості та характерні помилки при аудиті виробничих запасів	219
<i>Олег Кононов</i>	
Бенчмаркінг: сутність та можливість використання підприємствами	221
<i>Василь Німець</i>	
Електронні гроші: переваги та недоліки	224
<i>Данило Павлишин</i>	
Надійність комерційного банку: суть та ключовий вимір сьогодення ...	227
<i>Олександр Решетюк</i>	
Маркетингові стратегії в умовах глобалізації ринку	229
<i>Ярослав Свірчевський</i>	
Вдосконалення бізнес-процесів вітчизняних банків	231
<i>Анастасія Ткачук</i>	
Властивості та статистика імпортно-експортних операцій	233
<i>Діана Яценко</i>	
Ефективність інвестиційної політики банку	235
СЕКЦІЯ 5. РОЛЬ МОЛОДІ У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІЙ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА.....	238
<i>Alina Bagirova</i>	
Scope and level of Education are most crucial issues for survival of the biospherer and the mankind	238
<i>Ліна Боднар</i>	
Діагностика рівня національно-культурної ідентичності українців у викликах сьогодення	239
<i>Христина Верхоляк</i>	
Управління змінами як чинник готовності молоді до соціально- економічних трансформацій суспільства	242
<i>Ірина Вишневська</i>	
Економетричні методи, як сучасний засіб аналізу економічних систем	243
<i>Андрій Гурський</i>	
Трансформація ціннісних орієнтацій сучасної української молоді	247
<i>Леонід Симчишин</i>	
Самореалізація молоді як інструмент стабільності та розвитку держави	249
<i>Ксенія Оболенцева</i>	
Сучасний стан ринку молочної продукції	251
<i>Вікторія Поліщук</i>	
Актуальні питання регулювання сімейних відносин в міжнародному приватному праві	253
<i>Валерія Слюсар</i>	
Роль молоді у соціально-економічній трансформації України	255

<i>Дар'я Чевичалова</i>	
Роль молоді в соціально-економічних перетвореннях.....	258
<i>Дар'я Шепельська</i>	
Соціалізація молоді в умовах соціально-економічної трансформації суспільства	260
СЕКЦІЯ 6. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА: ТРАДИЦІЙНА ЧИ АЛЬТЕРНАТИВНА	262
<i>Ірина Андреїв</i>	
Перспективи використання турбін тесла в системах електропостачання багатоповерхових житлових будинків.....	262
<i>Богдан Гензирівський</i>	
Зародження атомної енергетики в Україні в ретроспективному аспекті.....	264
<i>Дмитро Костюк</i>	
Оцінювання потенціалу перетворення твердих побутових відходів в енергію на прикладі Івано-Франківської області.....	267
<i>Михайло Перм'яков</i>	
Альтернативної види енергії – майбутнє людства.....	269
<i>Святослав Миронов</i>	
Стан та перспективи розвитку сонячної енергетики в Україні	273
<i>Анна Фесак</i>	
Альтернативні джерела енергії як запорука енергетичної безпеки держави.....	276
СЕКЦІЯ 7. СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРИРОДНИЧИХ НАУК: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ	278
<i>Сервет Аблякімов</i>	
Фізична терапія та ерготерапія осіб з обмеженими фізичними можливостями	278
<i>Ангеліна Горошко</i>	
Клонування: його потенціал та небезпека в умовах сьогодення.....	280
<i>Мукхайло Dotsyak</i>	
Ecological technology of creating waterproof screens.....	283
<i>Ганна Іванюк, Ірина Радішевська</i>	
Проблемні аспекти організації внутрішнього контролю.....	284
<i>Александра Ковальова, Валерія Юзва</i>	
Інноваційна діяльність у сфері землеустрою	286
<i>Артем Лобач</i>	
Фізична терапія та ерготерапія інсулінозалежних дітей дошкільного віку	289
<i>Юлія Ніколаєва</i>	
Ефективність використання земельних угідь у сільському господарстві України	291

Чирська Тетяна

Стратегії інноваційного розвитку природничих наук: досвід,
проблеми, перспективи..... 293

**СЕКЦІЯ 8. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГУМАНІТАРНИХ НАУК В
СУЧАСНОМУ ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ 297**

Елеонора Богдана Атаманчук

Використання інтернет-сервісу «Kahoot!» у професійній діяльності
вчителя музичного мистецтва 297

Катерина Бовчалюк

Вплив українського фольклору на розвиток мовлення дітей із
загальним недорозвиненням мовлення..... 299

Zhang Gege

Educational Innovation of Digital Teaching Methods in College Music
Teaching: Strategies and technologies..... 301

Андрій Квас

Сучасні орієнтири мовної та полікультурної освіти України 306

Оксана Кирилова

Особливості змісту публічного договору..... 308

Ірина Клим

Мистецька компетентність та її розвиток в дітей шостого-сьомого
року життя 311

Христина Крупа

Використання хмарних сховищ у ділових процесах в умовах
війни..... 315

Мірошніченко Р.В.

Проблеми та перспективи дистанційного навчання в Україні..... 317

Вероніка Міщук

Культурні реалії як відображення національних особливостей у «Лісовій
пісні» Лесі Українки та «Пісні про Гайавату» Генрі Лонгфелло 319

Катерина Пугачова

Маркери етнонаціонального коду українок в сучасному дизайні
костюма 322

Валерія Скачко

Гуманізм як провідний принцип у сучасному полікультурному
просторі України..... 324

Сергій Старик

Розвиток риторики у майбутніх фахівців як необхідна складова
професійної підготовки 326

Валентина Степанова

До питання формування етнокультурної компетентності здобувача
вищої освіти 328

Ірина Текнюк

Гра як фактор соціалізації дитини з незначними та глибокими
ураженнями зору..... 330

СЕКЦІЯ 9. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ..... 333

Олександра Барабанова

Соціальна політика та особливості управління соціальними процесами у початковій школі 333

Тетяна Бартків

Історія розвитку українського національного виховання (XIX-початок XX століття)..... 335

Віктор Батрин

Основні напрямки соціально-педагогічної підтримки сімей, які виховують дітей з інвалідністю..... 337

Дар'я Белікова

Теоретичні аспекти вивчення проблеми ставлення молоді до здоров'я 340

Діана Бойчук

Психологічне розуміння феномену свобода..... 342

Анастасія Бондар

Психологічні теорії шкільного булінгу 345

Іван Бондар

Адаптаційні стратегії першокурсників 347

Марія Волошин

Проблема громадянського виховання особистості у вітчизняних психолого-педагогічних працях 349

Ярослава Волошин

«Модель Мак-Мастерса» як метод вивчення дисгармонійної сім'ї..... 351

Гаменко В.Е.

Формування лексико-граматичної сторони мовлення у дітей дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення 353

Андрій Гігей

Механізми розвитку лідерства у формуванні особистості керівника..... 356

Олександр Глібка

Порівняльний аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду соціальної реабілітації дітей з функціональними обмеженнями..... 358

Златоуста-Софія Гринчук

Соціально-психологічні аспекти формування професійної мотивації особистості 361

Олена Олійник

Соціальна адаптація як соціально-психологічний феномен..... 364

Денис Гуменюк

Теоретичні аспекти проблеми самотності в психологічному контексті... 366

Ольга Гуменюк

Емоційне вигорання у представників різних професій..... 369

Анастасія Данілкова

Міжособистісні відносини, як показник соціально-психологічного клімату групи 372

<i>Дмитро Деркач</i>	
Основні напрямки в дослідженні системи емоційних ставлень дошкільника	375
<i>Олександра Домаскіна</i>	
Вплив сучасних систем виховання на формування українського суспільства	377
<i>Катерина Забельська</i>	
Проблема вікових відносин у сім'ї	379
<i>Анастасія Зарицька</i>	
Розвиток емоційного інтелекту в студентів-психологів	381
<i>Софія-Марта Зенинець</i>	
Роль інтелектуального потенціалу у формуванні особистості	383
<i>Вікторія Камінська</i>	
Особливості прояву емоційного вигорання у педагогічних працівників	385
<i>Дарина Каницька</i>	
Особливості значеннєвого розмежування понять «свідомість» і «мовна свідомість»	388
<i>Анна Кобля</i>	
Відповідальність особистості в умовах складних життєвих ситуацій....	390
<i>Тетяна Козак</i>	
Копінг-стратегія подолання емоційного вигорання медичних працівників	393
<i>Ольга Кривенька</i>	
Вплив соціально-психологічних технологій на розвиток особистості...	395
<i>Олександр Криштофор</i>	
Фактори успішної соціально-психологічної адаптації першокурсників до навчання у ВНЗ	397
<i>Вероніка Кушнір</i>	
Чинники психологічної готовності до здійснення майбутньої професійної кар'єри	400
<i>Тетяна Кушнір</i>	
Арт-терапія як інтервенція при розладах харчової поведінки	402
<i>Lian Dexin</i>	
The way of ideological and political Education as leading in vocational education.....	404
<i>Тетяна Марчак</i>	
Психологічні особливості управління наукової організації	406
<i>Владислав Моргун</i>	
Різні підходи щодо використання активних методів в навчанні фахівців соціальної роботи.....	408
<i>Дмитро Нікітін</i>	
Детермінанти моральних та загальнолюдських цінностей поведінки військовослужбовців в умовах бойових дій	411

<i>Софія Панчук</i>	
Формування особистості здобувача вищої освіти в процесі вивчення психологічних дисциплін	414
<i>Богдан Пещанюк</i>	
Психологічні чинники розвитку професійної Я-концепції у студентів-психологів.....	416
<i>Повстюк Віктор</i>	
Розвиток резилієнтності особистості, як парадигма ресурсного підходу.....	418
<i>Позднякова А. О.</i>	
Особливості мовленевого розвитку у дітей раннього віку з синдромом Дауна	421
<i>Позднякова А. О.</i>	
До питання диференційної діагностики стертої форми дизартрії та диспраксії у дітей дошкільного віку із тяжкими порушеннями мовлення	423
<i>Поночовна О.Г.</i>	
Особливості розвитку комунікативної функції у дітей дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення.....	426
<i>Анастасія Прокопова</i>	
Соціальне середовище як головний чинник у формуванні особистості	428
<i>Марія Савон</i>	
Соціально-психологічний тренінг як засіб розвитку емпатії у підлітковому віці.....	430
<i>Савранова В.В.</i>	
Розвиток словникового запасу у дітей дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення засобами дидактичних ігор.....	432
<i>Іван Семененко</i>	
Психоаналіз – основний методологічний підхід до дослідження антикорупційної поведінки працівників державної організації.....	435
<i>Тетяна Семененко</i>	
Комунікативна компетентність – основний психологічний аспект прояву активності керівника у процесі управлінської діяльності.....	437
<i>Андрій Собан</i>	
Сімейні цінності сучасної молоді	439
<i>Анна Солтисюк, Софія Паламарчук</i>	
Особливості дослідження розвитку особистості у психологічній науці.....	441
<i>Ірина Сорока</i>	
Зарубіжний досвід організації соціальної роботи з сім'ями, що виховують дітей з розладами аутистичного спектру	443
<i>Тарадайка Т.В., Сіроштан О.Д.</i>	
Сучасні підходи до дизайну інтер'єру реабілітаційного центру для дітей з особливими освітніми потребами	446

<i>Софія Тищенко</i>	
Особливості кар'єрних орієнтацій у студентів	448
<i>Зоя Ульяновчук</i>	
Комунікація під час війни: психологічний та соціологічний аспект	449
<i>Ліна Цупа</i>	
Роль волонтера у наданні допомоги людям похилого віку	452
<i>Діана Чаплінцева</i>	
Закордонний досвід діяльності формування здорового способу життя молоді	454
<i>Аліна Чернець</i>	
Характеристики прокрастинації студентів у період переживання кризи навчально-професійної адаптації	458
<i>Денис Чернуха</i>	
Психологічні механізми розвитку уваги школярів молодшого шкільного віку	460
<i>Марина Чобан</i>	
Інтернет-комунікації як засіб соціалізації молоді з інвалідністю в умовах інформаційної глобалізації	462
<i>Діана Шарамко</i>	
Соціально-психологічні технології розвитку особистості	464
<i>Шевель Максим</i>	
Розвиток креативності як один із способів формування компетентної особистості в здобувачів освіти	466
<i>Михайло Яцура</i>	
Потенціал акмеологічного підходу під час формування професійної культури у майбутніх менеджерів	468
СЕКЦІЯ 10. СОЦІАЛЬНА РОБОТА В КОНТЕКСТІ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЗМІН	471
<i>Костянтин Асєєв, Павло Мінаєв</i>	
Створення навчально-дидактичного матеріалу (тактильного календаря) для інклюзивного навчання	471
<i>Тетяна Байдюк</i>	
Соціальне забезпечення людей похилого віку	473
<i>Юлія Березовська</i>	
Соціально-психологічна допомога постраждалим унаслідок російського збройного вторгнення	476
<i>Мар'яна Вероца</i>	
Роль соціальної політики у розв'язанні суспільних проблем і практичних завдань соціальної роботи	478
<i>Олександр Глібка</i>	
Соціальна реабілітація дітей з функціональними обмеженнями	480
<i>Валерія Горбик</i>	
Сучасні умови міжнародно-правового захисту прав людей з обмеженими можливостями	484

<i>Денис Гуменюк</i>	
Соціально-педагогічна профілактика девіантної поведінки підлітків....	486
<i>Лада Діжовська</i>	
Соціальна робота з дітьми з інвалідністю	488
<i>Анна Дудченко</i>	
Психологічні особливості соціальної роботи в реаліях військового стану.....	491
<i>Олександра Завадська</i>	
Проблеми захисту прав дітей в умовах війни	494
<i>Анастасія Зарицька</i>	
До питання соціальної роботи з військовослужбовцями та їх сім'ями ..	497
<i>Денис Кусяка</i>	
Нормативно правове забезпечення та стан правового регулювання соціальної роботи.....	499
<i>Анастасія Лосяцька</i>	
Загрози соціогуманітарному розвитку в умовах повномасштабної війни в Україні	501
<i>Роман Маринчак</i>	
Проблеми збереження інтелектуального потенціалу України в умовах соціально-демографічних змін	504
<i>Марія Медвідь</i>	
Культура в курсі «Безпека життєдіяльності»	507
<i>Ілона Романова</i>	
Проблеми правової природи міжнародного приватного права.....	509
<i>Роза Саган</i>	
Соціальне сирітство: його причини та небезпеки для суспільства	512

Артем Лобач,

здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня

Мелітопольський інститут екології та соціальних технологій Закладу вищої освіти «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

*Науковий керівник: Світлана Казакова, кандидат біологічних наук, доцент
Україна, м. Запоріжжя*

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ТА ЕРГОТЕРАПІЯ ІНСУЛІНОЗАЛЕЖНИХ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Згідно з сучасним науковим визначенням цукровий діабет – це стан хронічної гіперглікемії, обумовлений впливом на організм генетичних й екзогенних факторів. Поширеність цукрового діабету серед населення різних країн коливається в межах від 2 до 4% [1, с. 89]. Серед ендокринних патологій цукровий діабет вийшов за межі звичайної медичної проблеми та віднесений до числа актуальних і соціально значущих викликів людства. Останнім часом цукровий діабет значно помолодшав, відзначається зростання захворюваності в усіх вікових групах [2, с. 352]. Тому вже в дошкільному віці важлива профілактика інсулінової залежності та її наслідків, щоб не допустити їх подальшого розвитку та прогресування [4, с. 106].

Мета дослідження – довести ефективність синергічної програми фізичної терапії та ерготерапії для інсулінозалежних дітей дошкільного віку.

Експериментальну роботу здійснювали протягом 2021 року на базі педіатричного відділення Якимівської центральної районної лікарні Запорізької області. У дослідженні брали участь 40 інсулінозалежних дошкільнят (5-6 років). В контрольній групі (20 осіб) реабілітаційні заходи проводили за традиційною системою. Основна група (20 осіб) працювали за розробленою синергічною програмою фізичної терапії та ерготерапії. Основна мета фізичної терапії та ерготерапії дітей дошкільного віку, які страждають на цукровий діабет – стабілізація процесу інсулінової залежності та профілактика її ускладнень. Синергічна програма фізичної терапії включала засоби, спрямовані на стабілізацію рівня цукру в крові, профілактику ускладнень інсулінової залежності, покращення морфо-функціонального статусу та розвиток рухових якостей дітей: лікувальну гімнастику [3, с. 57], спеціальні вправи для пальців кінцівок, самомасаж [3, с. 111], дієтотерапію, біг зі зміною напрямку та швидкості пересування, елементи аеробіки, рухливі ігри [4, с. 108].

За період експерименту вміст глікозильованого гемоглобіну знизився в дітей основної групи на 15-20% ($p < 0,05$), чого не спостерігалось в контрольній групі. Це дає право говорити про ефективність застосованої комплексної програми фізичної терапії та ерготерапії.

У більшості обстежуваних обох груп за період дослідження покращилися показники рухової підготовленості, але в дітей основної групи зміни були більш значущими, особливо за результатами метання набивного м'яча, стрибка в довжину, кількості нахилів тулуба (за 1 хвилину). Приріст показників у бігу на 30 м і 300 м за час експерименту в обох групах практично

однаковий, а в результатах метання набивного м'яча, стрибка в довжину, кількості нахилів тулуба (за 1 хв.) – різняться. Поліпшення результатів метання м'яча в інсулінозалежних дітей можна пояснити поліпшенням функціонального стану дистальних відділів рук. Збільшення числа нахилів за 1 хв. в основній групі на 46% у хлопчиків і 43% у дівчаток пояснюється тим, що якщо при первинному тестуванні 60% інсулінозалежних дітей не змогли протягом 60 сек. виконувати задану вправу й зупинялися для відпочинку, то при повторному тестуванні, наприкінці експерименту, вже всі діти цієї групи могли виконувати дане завдання протягом відведеного часу, не зупиняючись. У контрольній групі приріст цього показника склав у хлопчиків і дівчаток по 10%. Збільшення показників стрибка в довжину дітей основної групи склало 10%, а контрольної – 5%. Більший приріст даних результатів у інсулінозалежних дітей основної групи можна пояснити впровадженням синергічної програми фізичної терапії.

На основі проведеного дослідження можна сформулювати такі висновки.

1. У процесі дослідження апробовано синергічну програму фізичної терапії та ерготерапії для інсулінозалежних дошкільнят, спрямовану на зниження інсулінової залежності та запобігання можливим порушенням із боку опорно-рухового апарата дітей. Ця програма включала спеціальні фізичні вправи, рухливі ігри та самомасаж на фоні застосування дієтотерапії.

2. Розроблена програма фізичної терапії для інсулінозалежних дітей дошкільного віку пролонгує подальшу компенсацію інсулінової залежності, сприяючи стабілізації рівня цукру в крові. У процесі експерименту вміст глікозильованого гемоглобіну знизився в дітей основної групи на 15-20%, що доводить ефективність застосованої методики.

3. У дітей основної групи за період експерименту показники рухової підготовленості поліпшилися в середньому на 15-20% ($p < 0,05$), особливо за результатами таких рухових тестів, як метання набивного м'яча, стрибка в довжину, кількості нахилів тулуба (за 1 хвилину); у більшості дошкільнят вони стали відповідати середньостатистичній віковій нормі.

Список використаних джерел:

1. Ендокринологія: підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. IV рівня акредитації / за ред. проф. П.М. Боднара. Вінниця: Нова книга, 2017. 456 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація. Київ: Олімп. л-ра, 2009. 488 с.
3. Ціпов'яз А.Т., Христова Т.Є., Антонова О.І. Практичні методи фізичного виховання та реабілітації: навч. посіб. Кременчук: Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського, 2013. 140 с.
4. Христова Т., Ягнич О. Фізична реабілітація інсулінозалежних дітей дошкільного віку. *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації*: мат-ли Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Переяслав-Хмельницький, 31 липня 2019 р.). Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 49. С. 106-109.

